ШОЬЛ ТАВЫСЫ

РЕСПУБЛИКАЛЫК ЯМАГАТ-ПОЛИТИКАЛЫК ГАЗЕТА ГОЛОС СТЕПИ

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

№ 52 (8688)

28 ДЕКАБРЬ

2017 йыл

КИШИ ЮМА

КАРАГЫС АЙЫ

1931-нши йылдан алып шыгады

Янъы 2018-нши йылынъыз бан, аявлы йолдаслар!

Аявлы дагестаншылар!

Келеяткан Янъы йыл ман ак юректен кутлайман. Ол — биз дайым да суьйиниш эм ийги-танъ туьренислер болаягына сеним бар аьллерде йолыгатаган йылы, аьелде, балалык шактан суьйикли байрам.

Дагестан — аьдет-йорыкларды аявлап саклап эм янъыды туьзип болатаганкуллыкшы аьдемлердинъ ери. Сизинъ ювыкларынъыздынъ эм кардаш-тувганларынъыздынъ, оьсип келеяткан несилдинъ акында ак юректен каър шегуьвинъиз, байыр куьшлеринъизге ынанымынъыз сизге республика алдында турган енъил тувыл борышларды яшавга шыгармага коьмек этеегинде шекленмеймен.

Баьринъизге де берк ден савлыкты, тынышлыклы эм ярыкландырувды йорайман. Аьр кайсынъыз уьшин Янъы 2018-нши йыл уьстинликлерге етисуьв, ийги ислеринъиз, ой-ниетлеринъиз яшавга толысынша шыгарув заманы болсын.

Дагестан Республика Аькимбасынынъ борышларын кесек заманга толтырувшы В.Васильев.

Сыйлы Ногай район яшавшылары!

Сизди келеяткан 2018-ниш Янъы йылынъыз бан кутлаймыз, «Ногайский район» МО администрациясы, МР Депутатлар Йыйыны атыннан Сизге коьп ийгиликлер йораймыз. 2017-нии йыл тарихке кетип барады. Тезден ол бизим элимиздинъ, республикамыздынъ,

районымыздынъ социал-экономикалык, ямагат-политикалык оьрленуьвининъ япсарларын янъыдан белгилеп, аьвелгидинъ бетлерине айланаяк.

Бу байрамды биз аьр заманда да янъы эм ярык сезимлеримиз эм сенимлеримиз бен йолы-гамыз. Янъы йылда аьр биринъиздинъ яшавынъызда таза уьмитлер, уьстинликлер, бий-икликлер болсын, бу йыл аьр бир уьйге тынышлык эм наьсип йылы болып келсин. Аьдемлер арасында бир-бирисин анъламлык, аьдемшилик, танълык, бир-бирисин аявлап билуьв, ийгилик пен катнасув — мине бу касиетлер бизим оьрге барувымыздынъ эм оьрленуъвимиздинъ аманаты.

Алдыга аър биримиз ойлар, борышлар саламыз, сол ойлар районымыздынъ, республикамыдынъ эмишлиги мен байланыслы, соны баъримиз де анълаймыз.

Сизге эм сизинъ ювыкларынъызга 2018-нии йыл онълы эм берекетли

болсын деп йораймыз. Сизинъ ийги аьрекетинъиз эм баславларынъыз уьстинликли болсын, уъйлеринъиз байрам саьвлесине толсын!

сын, уылгериный ошрим савыгесине то Янъы йылынъыз бан, аявлы йолдаслар!

«Ногайский район» МО администрация аькимбасы М.Аджеков. «Ногайский район» МР Депутатлар Йыйынынынъ председатели Р.Насыров.

Янъы йыл байрамынынъ озгарув программасы

18.00 – «Янъы йыл эртегиси» (Ногай оькимет драмалык театры).

20.00 – Яньы йыллык театраллык коьрсетуьв.

21.00 – Етекшилердинъ кутлавлары.

22.15 – Янъы йыл байрам кийимлерининъ коьрсетуьви.

23.00 – 23.30. – Янъы йыл байрам дискотекасы.

23.30. – Фейерверк.

Ф

Сыйлы ногай халкым!

Мине тагы да бир йыл артта калды, ога оьз разылыгымызды билдирейик. Янъы йыл — бизим энъ суьйикли байрамларымыздынъ бириси. Янъы йылымыз капымыздан кагып баслады, ол да бизге онъ болсын! Аьр бир аьелге рахатлык аькелсин, ата-ана баласынынъ тек куьезине коьнъилленсин, аьр бир азбарда яхшылык, куваныш болсын. Баска миллетлер арасында ногай халкым деген ат энъ бийик абырайлы сырада турсын.

Келеятырган йыл сизинъ уьшин оьрленуьвдинъ, эмишликтинъ эм тил бирликтинъ йылы болсын! Аьр бир уьйге, аьр бир аьдемге куваныш, наьсип, кайратлык эм ийгиликлер аькелсин!

Янъы 2018-нши йылынъыз бан сизди, район яшавшылары!

«Шоьл тавысы» республикалык газетасынынъ бас редакторы Э.Кожаева.

Хош келдинъ кенъ шоьлиме

Янъы йылда – янъы куьн, Янъы йылда – янъы туьн. Янъы йыл, сен хош келдинъ, Туьрленислер аькелдинъ. Эмишлик пен келдинъ ме, Берекетти бердинъ ме, Кенъ яйылган шоълиме, Тувган оьскен ериме? Янъы йыл деп суьйинип, Хошлап сени аламыз.

Ъ

Кенъ шоьлимнинъ товриннен Орын берип сыйлаймыз. Ногай шовлдинъ ерине Янъы йыл эс эттагы. Авр бир ногай уьйине Навсип шашып юртагы. Янъы йыл ман яхшылык Келсин авр бир авелге. Яслар салган мырадлар Баври толсын ерине.

Сабират КОЙЛАКАЕВА

БОСАГАДА – ЯНЪЫ ЙЫЛ

Кутлавлар

Баьринъизди де келеяткан Янъы 2018-нши йыл ман кутлайман!

Янъы йылымыз элимизге, республикага, районымызга янъы яхшылыклар, ийги ислер, илгери етимислер аькелсин. Аьр бир аьдемнинъ коьнъилинде коьп ийги сезимлер тувсын, эткен мырады толсын, алдыдагы йолы ярык эм таза болсын.

Сизге Янъы йылда онълы берекетти, берк ден савлыкты, уьйкен уьстинликлерди, тынышлыкты эм наьсипти йорайман!

M. ABE3OB,

ДР Халк Йыйынынынъ депутаты.

Оърметли ердеслер!

2017-нии йылымыз тарихке кетеди. Келеяткан Янъы 2018-нши йыл ман аьр кайсымыз да янъы ийгиликлерди, аьруьв туьрленислерди байланыстырамыз. Янъы йыл элимиздинъ, республикамыздынъ, районымыздынъ яшавшыларына да коьп онъайлыклар аькелеегине сенемиз эм сога тийисли негиз салынады.

Янъы йыл – ол аьдет бойынша аьел байрамы. Ак юрегимнен баьринъизге де аьел наьсибин йорайман, сизинъ уьйлеринъизде дайым ийги коьнъиллик, тынышлык, йылувлык эм берекет болсын!

Янъы йылынъыз бан сизди, аявлы авылдаслар!

M. MAMAEB,

ДР Халк Йыйынынынъ депутаты.

Аявлы Терекли-Мектеб авыл яшавшылары!

Сизинъ аьр биринъизди келеяткан Янъы 2018-нши йыл ман кутлайман!

Эндиги де бир йылымыз яшавымыздан тарих бетлерине кетип барады. Оьзининъ ис куьнлери эм байрамлары, кайгылары эм яхшылыклары, маьселелери эм уьстинликлери мен бирге. Босагада – Янъы 2018-нши йыл. Онынъ алдында биз ийги аьдетимиз бен эски йылды йолга саламыз, келеяткан йылга ис планларымызды туьземиз. Биз дайым да ийгиликке, яхшылыкка сенемиз, неге десе Янъы йыл – ол янъырувдынь, аьруьв ниетлердинь, келеектегиге ымтылувдынъ байрамы.

Янъы 2018-нии йылымыз республикамыз эм районымыз уьшин янъы курылыслардынъ, макулласувдынь, тынышлыктынь эм оьрленуьвдинь йылы болсын. Аьр бир уьйге тил бирлик, татымлык, мол берекет, суьйимлик эм наьсип йорайман! Янъы йылынъыз хайырлы болсын!

3. АДЖИБАЙРАМОВ,

«село Терекли-Мектеб» СП МО аькимбасы.

Оьзимнинъ эм коллективимиз атыннан сизди келеяткан Янъы 2018-нии йыл ман кутлайман. Алдыдагы йылымызда сизинъ баьринъизге де ал деп ден савлыкты, ян беркликти, оьз куьшинъизге эм ийгиликке сенимликти йорайман. Сизинъ янынъызда дайым да тувганларынъыз эм досларынъыз турсын, уьйлеринъизде эмишлик, суьйимлик эм берекет болсын!

Келеяткан Янъы йылда аьр кимге наьсип, онъ берекет, янъы уьстинликлер, эмишлик болсын!

Ф. МЕЖИТОВА.

«Ногайская ЦРБ» ГБУ бас врачы.

Аявлы район яшавшылары эм окытувшылары!

Сизди ак юректен келеяткан Янъы 2018-нии йыл ман кутлайман.

Ярасыклы эм нурлы байрам алдында районымыздынъ билимлендируьв учреждениелерининъ куллыкшыларына, аьр бир окытувшыга эткен иси уьшин разылык билдире-

Аявлы окытувшылар, сизинъ билимлендируьв тармагында этетаган куллыгынъыз бизим окувшыларымыздынь аьлигисине эм келеектегисине оьзининь салдарлы уьлисин косады эм олардынь оьрленуьвине демевлик эте-

Аьр бир район яшавшысына берк ден савлык, аьел наьсибин, баьри мыратлар толганын йорайман.

Янъы йылда сизинъ исинъизде бийикликлер, уьстинликлер болсын!

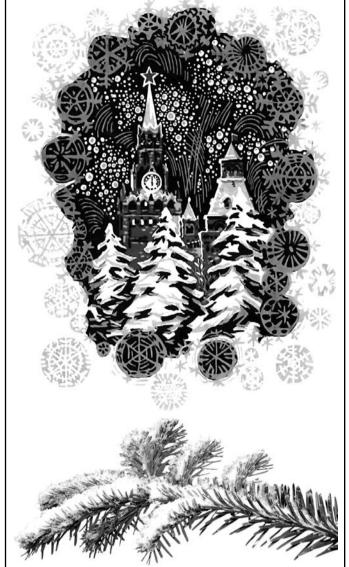
Янъы йылда сизге онъайлык, суьйим эм ийгилик сагынаман.

К. ОТЕГЕНОВА.

Билимлендируьв боьлик етекшиси.

2018-нши йыл!

БИЛЕСИЗ БЕ?

2018 йылдынъ байрам куьнлери

нынъ ис эм социаллык оьрленуьв министерствосы билдиргенлей, Рос-Федерациясынынъ Оькимети келеяткан янъы 2018-нши йылдагы байрам эм тыншаюв куьнлерин айырым токтасы ман беркиткен.

Сога коьре, 2018-нши йылдынъ 6-ншы эм 8-нши январь тыншаюв куьнлери (солар ислемейтаган байрам куьнлерине келедилер) 2018-нши йылдынъ 9-ншы мартына эм 2-нши майына коьширилгенлер. 28-нши апрельдеги, 9-ншы июньдеги эм 29-ншы декабрьдеги тыншаюв куьнлери 30-ншы апрельге, 11-нши июньге эм 31-нши декабрьге йылыстырылганлар.

Соны ман, россия

Россия Федерациясы- гражданларына 2018-нши йылда тоьмендеги тыншаюв куьнлери бериледи:

30-ншы декабрь 2017-нши йыл – 8-нши январь 2018-нши йыл – янъыйыллык эм рождество таркавлары;

23-нши февраль 5-нши февраль *— Ата*лыкты саклавшы куьнининъ сыйына;

8-нши март — 11-нши март – Хатын-кызлар куьнининъ сыйына;

29-ншы апрель 2-нши май – Язлык эм ис байрамынынъ сыйына;

9-ншы май – Енъуьв куьни:

10-ншы июнь 12-нши июнь – Россия куьнининъ сыйына:

3-нши ноябрь – 5-нши ноябрь – Халк бирлик куьнининъ сыйына.

Кутлавлар

Янъы йылымыз быйылгыдан да онъайлы, берекетли болсын. Беженлеримиз аслыкка толсынлар, юреклеримиз – суьйимликке, юзлеримиз – байрам куьезининъ ярык саьвлесине. Аьр бир аьдемнинъ эткен мырады толсын, авыл-элимизге коьп яхшылыклар, ийги туьрленислер келсин.

Баьринъизди де бу сондай ийги байрам ман кутлайман! Сизге – ден савлык, аьел эмишлиги, тил бирлик, узак оьмир эм янъы уьстинликлер!

А. ПОГОРЕЛОВ,

«Кизлярский район» MP аькимбасы.

Баьринъизге де бирликти, тыпаклыкты, аьруьв ислерди йорайман. Янъы йылымыз бизге янъы уьстинликлер аькелсин, янъы оьзгерислер мен суьйинтсин, янъы мырадларымызды эм баславларымызды яшавга шыгарсын. Янъы йыл аьр бир уьйге йылы хабарлары ман, яхшы ислери мен кирсин. Сав йыл узагында етимис, эмишлик, тынышлык болсын. Сизге ден савлыкты, наьсипти, мол онъысты, тынышлыкты йорайман!

А. ЗИМИН,

«Тарумовский район» MO администрациясынынъ аькимбасы.

Аьр биринъизди капымызга келген Янъы 2018-нии йыл ман кутлайман!

Оьтип бараяткан йыл бизим уьшин енъил болып оьтпейди, ама биз алдымыздагы кыйынлыкларды да енъермиз деп сенемен.

Баьринъиз уьшин Янъы йыл янъы уьстинлик, ийгиликке сенимлик эм янъы куьш аькелсин. Баьримизге де аз кайгы, коьп куваныш, ярык етимислер, белсенлик болсын. Сизге берк ден савлыкты, узак оьмирди, наьсипти, шат байрам коьнъилди йорайман!

Э. КАРАГИШИЕВ,

«Бабаюртовский район» МО аькимбасы.

Сыйлы ис йолдаслар, баалы ветеранларымыз, савлай Ногай район яшавшылары!

Сизди оьз янымнан эм иш ислер боьлик коллективи атыннан келеяткан яркын байрам – Янъы йыл ман ак юректен кутлайман. Бу йылдынъ сырагыларын келтирип, янъы сеним мен, уьмитлер мен йолыгамыз.

2018-нии йылда сиз кайгырув, кыйналув деген не зат экенин билмегенинъизди йорайман. Исинъизде уьстинликлер артсынлар, солардынъ тамамы Ногай районымыздынъ яшавшыларынынъ кавыфсызлыгы эм тынышлы яшавы болсын.

Сизге берк ден савлык, тил бирлик, ийгилик эм янъы енъ*уьвлер.*

Янъы йылынъыз бан!

А. КОЙЛУБАЕВ,

Россия МВД Ногай районы бойынша иш ислер боьлигининъ етекшиси.

Аявлы хатын-кызлар, савлай район яшавшылары!

Сизинъ баьринъизди де келеяткан Янъы 2018-нии йылынъыз бан ак юректен кутлайман. Эндиги де бир йылымыз тарих бетлерине оьзининъ яркын эм эстен кетпес оьзгерислери мен кирди. Баьримиз де Янъы йылга янъы сенимлер мен, таза ойлар ман абытлаймыз.

Мен баьринъизди де шатлыклы байрам ман кутлайман, исинъизде уьстинликлер, аьеллеринъизде уьйкен наьсип эм берк ден савлык сагынаман.

Ниетлеринъиз яшавга шыгарылып, юреклеринъиз суьйинишке толсын!

С. АБУБЕКЕРОВА.

Ногай район Хатын-кызлар советининъ председатели.

Сыйлы район яшавшылары. суьйикли каравшыларымыз, ис йолдасларым!

Сизди келеяткан 2018-ниш йыл ман кутлайман. Янъы йыл байрамы аьр бир инсанга – саьбийге эм ясуьйкенге – ортак шынты уьйшилик байрам. Сол куьнлерде биз, аявлы авылдаслар, бир-биримизди кутлап, байрам куьезин боьлисемиз. Солай болып келеятыр эм солай дайым болаяк.

Биз, артистлер, аьр дайым сизи мен. Мен баьрисин де Янъы йыл ман кутлап, баьри ийгиликлерди йорайман.

Алдымызда тагы да бир йыл. Мен сенемен, сол йыл бизге тек ийгиликлер аькелер. Халкымыз Янъы йылды куваныш пан карсы алсын.

Б. ДЖУМАКАЕВ,

Ногай патшалык драмалык театрынынъ директоры.

ЕТЕКШИДИНЪ ЭСАП БЕРУЬВИ

РАЙОН ЯШАВШЫЛАРЫ МАН ЙОЛЫГЫС

🛞 «Ногайский район» МО администрация аькимбасы Мухтарбий Аджеков: 🔆

«Бас аьрекетимиз – халкымыз эм онынъ соравларын шешуьв»

Саьли куьн, 26-ншы декабрьде, Ногай район маданият уьйинде «Ногайский район» МО администрациясынынъ аькимбасы Мухтарбий Кошманбетович Аджековтынъ оьз ис орынында оьткен 4 ай ишинде эткен аьрекети акында район яшавшылары алдында эсап беруьв йыйыны болып озды.

Йыйында «Ногайский район» МО администрациясынынъ аькимбасы Мухтарбий Аджеков, район эм авыл депутатлары, ис коллективлери, район яшавшылары катнастылар.

Район етекшисининъ эсап беруьв йыйынын район орталык китапханасынынъ директоры Сабират Абубекерова ашты эм юритти.

Мухтарбий Кошманбетович оьзининъ район аькимбасы этилинип сайланган куьни – быйылдынъ 18-нши августыннан буыгуынлерге дейим эткен ис аьрекети акында район яшавшылары алдында толы кебинде эсап бермеге шалысты.

Район аькимбасы соьйлевинде районнынъ маьнели социал-экономикалык тармакларынынъ аьллери эм соларда онлаган йыллардан йыйналган маьселелерди шешуьвди ол оьзининъ тергеви астына алганын эм соларды район етекшилери республика басшылары аллында токтавсыз коьтерип келетаганы акында хабарлады. Республика етекшилери оьз ягыннан Ногай районнынъ коьп соравларын шешуьвге коьмегин этуьвге соьз бергенлер. Соны ман бирге ол келеек йылда район еринде уьйкен авыл хозяйстволык проекти яшавга шыгарылып басланаягы акында айырым белгиледи. Ол зат район яшавшылары уьшин янъы ис орынлар туьзбеге, район бюджетине косымша келимлер аькелмеге тий-

Муннан сонъ Мухтарбий Кошманбетович район яшавшыларынынъ ога берген соравларына яваплады. Берилген соравлардынъ арасында район етекшилери район еринде коррупция ман кайтип куьрес юритееги акында сорав да коьтерилди.

- Биз коррупция фактлары акында материаллар йыйнав ниет пен айырым ящиклер илеекпиз. Фактлар яшавда орын тапса, биз коррупцияга катыскан етекшилерди, яваплы аьдемлерди ис орынларыннан тайдырув соравын салаякпыз. Коррупция ман куьрес юритуьв - ол бизим ис аьрекетимиздинъ биринши пунктларынынъ бириси болады, - деди М.Алжеков.

Халк район етекшисине берген соравлардынъ хыйлысына яваплар бизим газетада сентябрь-декабрь айларыннан бери баспаланып келеди.

Йыйында ногай тилден эм адабиаттан окув китаплерининъ етиспевлиги, ногай тилден эм адабиаттан бир окув китаби де федераллык окув китаплер сырасына киргистил-

мегени эм соларды сонда киргистуьв кереги акында дурыс сорав берилди. М.Аджеков бу сорав да район етекшилери мен ойласылып каралганы эм ювык арада ол оьзи республика ортаАрслан Бекмурзаев алдынгы депутатлар корпусы осал ислегенин белгиледи эм район етекшисин алдынгылай савлайхалклык кебинде сайламага болмай ма деген соравын берди. Сога Мухтарбий Аджеков оьз ягыннан карсы тувыл экенин билдирди. «Эгер район депутатлар йыйыны карсы тувыл болса, яшавшылардынъ да ойларын билип, соравды шешпеге болады. Тек 1996-97-нши йыллардагы сайлавлардагындай халктынъ «кызылларга» эм «акларга» боьлингени керек тувыл», - деди явапка М.Аджеков.

Йыйында район сайлав комиссиясын кайталан сайлав кереги акында сорав да коьтерилди. Район аьким-

лыгында сондай маьнели маьселеди тагы бир коьтереегине сендирди.

Терекли-Мектеб авыл яшавшысы

басынынъ айтувы ман, район сайлав комиссиясынынъ келеек йылла ис болжалы битеди. РФ Президентининъ сайлавларыннан сонъ комиссия кайтадан сайланаягын билдирди.

Терекли-Мектеб авыл яшавшысы Асият Манкаева авыл ериндеги аьскер боьлигинде орынласкан радиолокаторлар ман байланыслы йыллап шешилмей келетаган соравды берди. М.Аджеков бу соравды район етекшилери анълайтаганы эм соны шешпеге шалысаягы акында айтты.

Таьтли-Булак авыл яшавшысы Самедин Беккишиев районнынъ сувгарув тармакларын дурыс кепте кулланув, коып балалы аьеллерге коьмек этуьв, эски райком меканына музейди коьширмеге ярамай ма деген соравларын берди. Бу соравга явапка М.Аджеков алдынгы райком меканын ярастырып, сога аьлиги район администрациясын коьширееги акында билдирди. Бу явапты йыйын катнасувшылары карс кагувлары ман йолыкты.

Йыйында район етекшисине авылларды сув ман канагатлав, газификация эм янъы мектеблер курув акында соравлар да берилди. Район аькимбасы солардынъ баьрисине де тийисли яваплар берди.

Йыйыннынъ ызында Мухтарбий Кошманбетович сонда катнасканларга разылыгын билдирди эм баьри район яшавшыларын келеяткан Янъы 2018-нши йыл ман кутлады.

M. XAHOB.

Суьвретлерде: эсап беруьв

ШАРА

Янъы йыл алдында

Дагестан Республикасынынъ еринде Южно-Сухокумск каласы, Тарумов эм Ногай район бойынша ПР эм тергев аьрекетининь 7-нши номерли боьлиги мен алдын шалув тергев «Янъы йыл» карсы аьллерди тергев. операциясы озгарылаяк.

Операция барысында Яньы йыл байрамы озгарылаяк объектлерде от туьсуьв кавыфсызлыгын аьжетсизлев шаралар оьтеек – объектлерде от туьсуьвге карсы аьллерди тергев, от туьсуьв кавыфсызлыгына яваплы аьдемлер, организациялар етекшилери мен анълатув хабарласувлар, от туьскенде аьдемлерди меканнан кайтип шыгармага керек акында, пиротехникалык алатлар сакланатаган, шыгарылатаган эм сатылатаган объектлерде от туьсуьвге

Дагестан Республика бойынша Россия МЧС ПР бас управлениеси, тергев аьрекети эм алдын шалув исининъ 7-нши номерли УНД боьлиги от туьсуьвлер болдырмас уьшин беркитилген талаплавларды толтырынъыз деп шакырады.

Янъы йыл шараларды уйгынлав эм озгарув заманда шара басланаяктан алдын меканды от туьсуьвге карсы амаллар алынганын тергемеге керек. Меканда шыгатаган эки капы болмага керек, терезелер темир теллер мен ябылмага керек тувыл эм олар 2 шарлактан тоьмен болмага керек. Елка берк турмага керек эм бутаклар тамларга эм йогарыга тиймеге ярамайды. Эгер меканда электроярык йок болса, шара куьндиз озгарылмага

Шараларды киртли терезели меканларда озгармага, прожекторлар, атылатаган алатлар кулланмага ярамайды, фейерверклер этпеге ярамайды, оннан от туьспеге болады. Балаларды тез тутанып янатаган кийимлерге кийиндирмеге, шара болаяткан меканда ярыкты тымдырмага ярамайды. Капыга баратаган йол бос болмага керек. От туьскен заманда «01», мобильли телефоннан «112» эм «101» номерлерге тел сокпага керек.

Дагестан Республика бойынша Россия МЧС ПР бас управлениеси, тергев аьрекети эм алдын шалув исининъ 7-нши номерли УНД боьлиги.

МАЬСЕЛЕ

Ойлап каранъыз оьзинъиз

Кайбир аьдемлер Янъы йыл алдында соны байрамшылав ол бизим халкка келиссиз аьдет деген хабарды таралтадылар.

Биз Янъы йылды байрамшылавга элимиз бен бирге солай да бек уьйренгенмиз эм ол бизим яшавымызда бала заманнан алып эсейген шагымызга дейим уьйкен орынды бийлейди. Дурыс, юз йыллар артта халкымыз Янъы йылды байрамшыламаган. Ама ызгы заманларда бирер туьрк аьлимлеримиз Аяз Атай, Карлыгыз, елка терегин ыспайлав, маскарад – булар баьриси де бизим туьрк ата-бабаларымыздан шыккан деген ойын яклайдылар. Ойлап каранъыз энди-

Эндиги биз Янъы йыл авыл-элимизге керексиз деген ойды алып карайык. Аьдем яшавы енъиллерден тувыл. Боьтен де аьлиги заманлар бизди онда-мунда ювыртып, коьнъиллеримизден йылы затларды уьзип аькетеди. Тек байрам куьнлеринде, той-яхшылыкларда, оьмираллада (йогарыда белгиленгенлер соларды да тайдырув керек дегенди айтадылар) биз бир-биримизди хаьтерлемеге, йокламага, яхшылык йорамага заман табамыз.

Янъы йыл – ол уьй, аьел байрамы.Сол куьнлерде уьй ошагы янына, бурынгы термедеги ошак янына карт та,

яс та йыйылгандай, биз баьримиз де бирге йыйыламыз. Коьп йылы эскеруьвлер мен боьлисемиз, ясуьйкенлерге, балаларга савгалар беремиз, оларга, бир-биримизге ийги йоравларымызды айтамыз. Янъы йылдынъ йылувлыгы, елка терегининъ туърли туъсли отлары коьнъиллеримизди ярык таза сезимлерге, байрам куьезине толтырады. Мен бу байрамда бир келиссизлик те коьрмеймен.

Йок дейдилер Янъы йылга карсы болганлар, бу байрам халктынъ коып акшасын аькетеди, туькен иелерин байытады. Янъы йыл байрамын аьр биримиз оьз эбимизге, кисемизге коьре уйгынлап оьткеремиз. Байлар – оьзинше, ярлылар – оьзинше. Алдын да солай болган, аьли де солай.

Соьзди тамамлай келип, бизим патшалыгымыз дин патшалыгы тувыл, светский экенин кайбиревлердинъ эслерине салмага туьседи. Аз десенъиз, демократиялык патшалык. Сол себептен байрамшыламага суьйгенлер байрамшылайды, суьймегенлер байрамшыламайды. Аьр кимнинъ де толы ыхтыяры

«НОГАЙСКИЙ РАЙОН» МО АДМИНИСТРАЦИЯСЫНДА

Шатлыкларда сак болынъыз

Коьплеген Федераллык законлар негизинде «Ногайский район» МО еринде Янъыйыллык байрамлар куьнлеринде пиротехнический алатларды кулланувдан аьдемлерди кателенуьвден эм оьлимнен саклав мырадта «Ногайский район» МО администрациясынынъ аькимбасы М.Аджековтынъ токтасы кабыл этилинди. Сол токтаска коьре янъыйыллык байрамлары оьтеек меканларда пиротехнический алатларды кулланмага, солай ок керекли техникалык аьллер туьзбей, фейерверклер озгармага ярамайды.

«Ногайский район» МО га яравлыгын тергемеге; еринде оьз аьрекетин бардыратаган предприятиелер, учреждениелер, организациялар етекшилери Янъыйыллык байрамды оьткеруьв мезгилинде тоьмендеги борышларды толтырмага кереклер:

– яваплы аьдемлер мен от туьсуьвге карсы йосыкларды тутув, байрам оьтеек меканларда эм олардынъ касында пиротехнический алатларды кулландырмас акында инструктаж юритпеге;

- от туьсуьвде кулланылатаган баслапкы алатлардынъ барлыгын эм кулланув-

– 1-3-нши приложениелер мен келисте аьрекетле-

от туьсуьвге карсы кавыфсызлыкты тутувга яваплы аьдемлердинъ дежурствосын уйгынламага. Ногай районы бойынша

Россия ОМВД (А.Койлубаев) байрам шаралар озгарув ерлерде от туьсуьвге карсы йорыкларды тутувга, солай ок пиротехнический алатлардынъ (оьзлери эткенлерди аянлав мырадта) сатылувына тергев салувды куышлендирмеге маслагат берилди.

«Яслык» деген яслар

орталыгы (C-A.Capceeв) «Ногайский район» МО предприятиелер, учреждениелер, организациялар эм яшавшылар арасында пиротехнический эм янъыйыллык алатларды (гирлянда, свеча эм с.б.) кулланувына эм от туьсуьвге карсы йорыкларды тутувына анълатув куллыклар юритуьвди озгармага тийисли.

Токтастынъ толтырылувына тергев салув «Ногайский район» МО администрация аькимбасынынъ ямагат кавыфсызлык бойынша орынбасары Б.Ярлыкаповка тапшырылган.

м. юнусов.

«ШОЬЛ ТАВЫСЫ» 28 ДЕКАБРЬ 2017 йыл **3** БЕТ БАЙРАМ

Ашык эсиклер куьни

Оьткен юма сонъгы куьн, йылдынъ тамамланув шагында, А-Х.Ш. Джанибеков атындагы орта мектебинде уьйкен байрамга айланды, ата-аналар мектебте конакта болдылар.

Бу шарадынъ бас мырады атааналарды мектебтинъ окытув эм тербиялав аьрекети мен таныстырув эди.

Мундай шаралардынъ озгарылувы ата-аналар ман балалардынъ катнаслыгын беркитеди.

Бу куьн А-Х.Ш. Джанибеков атындагы мектебинде юзден артык окувшылардынъ ата-аналары конакта болдылар. Оларга деп мектебтинъ окытувшылары 40-а ювык ашык дерислер эм класстан тыс шаралар озгардылар. Мен оьзим де сол мектебте окыйтаган окувшылардынъ анасы болып, билимли, талаплы окытувшылардынъ озгарган дерислерине шайыт болдым. Элбетте, дерислер кызыклы эди, бу куьн балалардынъ да ийги аьзирлиги коьринди. Бир дерис ишинде сулыплы окытувшылар кайдай да педагогикалык методикалар да кулландылар, компьютер негизинде де куллык эттилер. 8-нши «а» класс саьатинде окытувшы Ольга Александровна оьз окувшылары ман саваплык акында соьйледи, эм соны ман байланыслы болган мысаллар да келтирилди. Балалар оьз ойлары ман боьлистилер, бизим районымызда бар «Инсан» саваплык фонды акында да хабарладылар. Класс саьати кызыклы эди. Аьлиги янъы технологиялар, хатер деген арт сандыкка тасланган, заманларда окытувшылардынъ сол темага соьйлеви бизим балаларымызга бек пайдалы. Ясуьйкенлеримиздинъ айтувына коъре, сондай пайдалы хабарласувлар бизим бир неше яс атааналардынъ оьзлерине де керегеди.

Бу куьнди озгараяктан алдын А-Х. Джанибеков атындагы мектебининъ окытувшылары алдыларына – ата-аналарга балаларынынъ кайтип дерислерде оьзлерин юритетаганын, кайтип ислейтаганын коърсетуьв борышы салынган эди. Меним ойыма коьре, сол борыш толтырылды. Балаларынынъ бактысына ушкары карамайтаган ата-аналар бу шарада да ортакшылык эттилер. Карагыс айынынъ 16-ншы куьнинде районымыздынъ энъ де уьйкен мектеблерининъ бириси кайдай ийги шара озгарды, энди соны баска окув учреждениелери де оьзлерине уьлги этип аларлар деп ойлайман. Бу балаларга да, ата-аналарга да, окытувшыларга да пайдалы болмаса, зарары болмас Мен бу куьн толы коьнъил мен уьйиме кайттым, уьйге келип оьз балаларым ман олардынъ дерислерде кайтип олтыратаганлары акында, коьрсеткен билимлери акында йылы хабарладык, терисликлерин, етимислерин белгиледик. Эш те, соьйлегенлеримиз, коьргенлеримиз келеекте оьз емисин берер.

А-Х.Джанибеков атындагы окытувшылар коллективине ак юреклик савболсынымды билдиремен. Сизинъ этетаган куллыгынъыз элимизге пайдалы.

Г. САГИНДИКОВА.

Суьвретте: ашык эсиклер куьнинде берилген дерис.

Сыйлы авылдаслар!

Сизди келеяткан Янъы 2018-нии йыл ман кутлайман!

Аьдем яшавында эски йылды йолга йылы эскеруьвлер мен озгарып, келип турган янъысын уьйкен шатлык пан йолыгатаган ийги аьдет бар. Сол аьдетимиз бизди бирлестиреди, Янъы йылда янъы куьш пен, янъы кепте куллык этуьвге, янъы уьстинликлерге етисуьвге даьвлендиреди.

Баьринъизге де ден савлыкты, коьп яхшылыкларды, сый-абырайды, оьрленуьвди суьйимликти йорайман!

«Ногайский район» МО администрациясынынъ маданият боьлигининъ етекшиси

Я.Кудайбердиев.

РАЙОН ОРТАЛЫГЫНДА

Сыйлы Мавлид айында

Карагыс айынынъ 17-нши куьнинде Ногай район орталыгы Терекли-Мектеб авылынынъ маданият уьйинде, сыйлы Мухаммад Пайхамбардынъ (Алла-Таала оны оьзи саламласын

эри Алла-Таалага нешаклы ювык болса, сол шаклы олар бир-бирине де ювык боладылар. Аьр бир хатын эрине суьйикли болмага шалысады. Эгер эри хатынына разы болса, Алла-Таала да оны нинъ куллыкшысы Фаризат Бегендикова балаларды Ислам дини бойынша тербиялав акында билдируьвин этти, РФ Язувшылар эм Журналистлер союзларынынъ агзасы Салимет

эм сыйласын) тувган айында хатын-кызлар мавлиди озгарылды. Бу кешликте ярыкландырув боьлигининъ етекшиси Аиша Муллаева ортакшылык этти эм «Аьел баалыклары» деген билдируьвин эситтирди. Онынъ соьзине коьре, Ислам дининде аьел бек уьйкен маьнели болады. Аьел туьзген хатын ман эр кисидинъ аьр бирисининъ оьз байыр борышлары да бар. Соларда аьр бир аьел туьзген аьдем тийислисинше толтырса, аьел берк те болады. Алла-Таалага сеним хатын ман эри арасындагы суьйимди беркитеди, хатыны ман

ман разы болар. Оьз эринъди кайтип наьсипли этпеге. кайтип ога ийги хатын болмага керексинъ? Сизинъ аьр биринъиз меним айтканым ман разы боларсыз деп ойлайман: бизим наьсибимиз, аьел наьсиби – хатынлар колында, – деди Аиша Муллаева.

Мавлидтинъ барысында Абу Ханифа атындагы хатын-кызлар медресесининъ окытувшысы Мунира Компазова Мухаммад Пайхамбардынъ (Алла-Таала оны оьзи саламласын эм сыйласын) яшавы акында хабарлады. Солай ок ярыкландырув боьлигиМайлыбаева кайнанасы ман келинининъ катнаслыгы акында хабарлады, Абу Ханифа атындагы медресединъ окувшысы Фатима Муллаева «Каьмбиллик» деген темага оьз докладын этти. Окытувшы Диана Ахмедова анъ-нызам баалыклары акында йыйылганларга анълатув этти.

Кешликти медресединъ окувшылары Куран, нашидлер окувы ман ярасыкладылар. Келген конакларга туьрли шаралар озгарылып, зияпетлер берилдилер.

Г. КУРГАНОВА.

Суьвретте: мавлид озув шагында.

РЕСПУБЛИКАМЫЗ ЕРИНДЕ

сы» республикалык газетасынынъ редакциясында Дагестан Республикасынынъ Аькимбасынынъ Грантына «Аталыгым – Дагестан» телестудиясы куллык этип баслаган.

- * 2017-нши йылдынъ канътар айынынъ 20-ншы куьнинде, Дагестан Республикасынынъ Унцукуль районында «Ахульго» деген маданият-тарихлик комплекс бизим ортак бактыдынъ мемориалы ашылган.
- * 2017-нши йылдынъ увыт айында Ногай районында кара малдынъ, койдынъ терисин асыллав бойынша аьлиги заманга келисли, «Агросоюз» СПОК етекшиси Мухтарбий Аджековтынь куыш салувы ман, цех оьз аьрекетин баслаган.
 - * 2017-нши йылдынъ увыт

- * 2017-нши йылда «Шоьл тавы- айынынъ 8-нши куьнинде Дагестан Республикасынынъ Баспа эм информация бойынша министерствосына Рашид Акавов етекши болып беркитилген.
 - * 2017-иши йылдынъ навруз айында Ногай районында оьз аьрекетин бардыратаган балалар яратувшылык уьйи 60 йыллык мерекесин белгиледи.
 - * 50 йыл артта Ногай районынынъ орталыгы – Терекли-Мектебте анъ, бес йылдан сонъ суьврет ясав эм баска кол оьнер мектеби ашылган.
 - * Навруз айынынъ баслапкы куьнлеринде Россия Язувшылар союзынынъ агзасы, Насими атындагы баргыдынъ иеси, ногай шаири Мурат Авезовтынъ токтастырувы ман, редакторы Айнара Нур-

номери дуныя ярыгын коьрген.

- * 2017-нши йылдынъ Навруз айында Ногай район маданият уьйинде, коьптен ниетленген, «Оьнерине бай халкым» деп аталган 1-нши халклар ара КВН фестивали озгарылган.
- * Дагестан Республикасынынъ Аькимбасынынъ буйрыгы ман 2017-нши йыл – Каспий йылы деп белгиленген.
- * 2017-нши йылдынъ навруз айынынъ 21-22-нши куьнлеринде Кизляр районынынъ Новокрестьяновка авылында «Биз бирге» деп аталып ногай миллетмаданият фестивали озгарылган.
- * 2017-нши йылдынъ коькек айынынъ басында ногай йырав

«Ювсан» газетасынынъ биринши поль крайынынъ Георгиевск каласында озган «Оьз юлдызынъа рин оърлентуьв департаментининъ ынан» деген фестивалининъ енъ- етекшиси Владимир Свежец Ногай уьвшиси болган.

Оьтеяткан 2017-нши йылдынъ

- * 2017-иши йылдынъ курал айынынъ 23-иши куьнинде Махачкалада «Дагестан хатынлар союзы» ямагат организациясынынъ съезди озгарылды.
- * 2017-иши йылдынъ курал айында Казахстан ериннен конаклар келип кеттилер. Олардынъ келуьвининъ бас мырады – Ногай миллетли халк пан генетикалык ювыклыкты излев.
- * 2017-нши йылдынъ тамбыз айынынъ 14-иши куьнинде ногай халкынынъ курултайы
 - * 2017-иши йылдынъ тамбыз

гишиевадынъ куыш салувы ман ясымыз Узаир Найманов Ставро- айында Россия авыл хозяйство министерствосынынъ Авыл ерлерайонындагы «Агросоюз» авыл хозяйстволык потребительлик кооперативинде конакта болган.

- * 2017-иши йыл Дагестан Республикасынынъ адабиатында Фазу Алиева йылы.
- * 2017-нши йылдынъ шилле айында «Ногайский район» МО администрациясында Дагестан Республикасынынъ Оькиметининъ кенъейтилген йыйыны болып озды. Сонда ДР Оькиметининъ орынбасары Р.Джафаров, ДР Аькимбасынынъ республикадынъ сырт территориаллык округындагы толы ыхтыярлы ваькили В.Деревянко, миллет политика бойынша мини-

БИЛИМЛЕНДИРУЬВ ТАРМАГЫ

Сыйлы ногай халкым!

Биз баьримиз де тезден Янъы 2018-нии йылды йолыгаякпыз. Янъы йыл – бизим энъ суьйикли байрамларымыздынь бириси.

Аьр аьдем уьшин Янъы йыл янъы уьстинлик, ийгиликке сенимлик эм янъы куьш аькелсин. Тыпаклык халкыма, тил бирлик эл арасында, исте оьрметлик, абырай болсын!

Сизге аян аьдем наьсибин, ден савлыкты, эмишликти эм оьзинъиз эткен мыратларынъыз толганын йораймыз!

Россия Федерациясынынъ Язувшылар союзынынъ агзасы, Карашай-Шеркеш Республикасынынъ Халк язувшысы Фарида Сидахметова.

АСТРАХАНЬ ЕРИНДЕ

Ярыкландырувшыдынъ йолын ызлап

декабринде Растопуловка авыл орта мектеби оьткен «Джанибеков окувлары» шарасынынъ катнасувшыларына эсиклерин кенъ ашып, конаксуьерлигин коьрсетип, ногай шай ман, боьреклер мен хош алды.

Бу йылдынъ 8-нши тирди. Тарихши Рамиль Ишмухамбетов оьз исининъ тамамы болатаган ногай тилинде йыйынтыгы ман таныстырды. Балаларды ногай тилди эм маданиятты яйылдырувга уьйрететаганы акында мектеб етекшисининъ орынбаса-

«Джанибеков лары» шарасы бойынша шаир, суьвретши, хореограф Сраждин Батыровтынъ ярык яратувшылык яшавы акында Дагестан Республикасыннан ямагатлык аьрекетшиси Арслан Бакиевтинъ фильми коьр-

Мектебтинъ залында Джанибеков окувларынынъ катнасувшылары бир-бири мен маьселелер эм алдыдагы мырадлар ман боьлистилер. Шара «Эдиге» ногай маданиятлык яслар орталыгы ман уйгынланган эди. Россиядынъ Язувшылар союзынынъ Астрахань боьлигининъ етекшиси Ю.Щербаков коьширилген ятлавларын окып эсит-

ры Асель Ишназарова да хабарлады.

Келеек йылда Абдул-Шаршенбиевич Хамид Джанибековка эстелик салынаягы айтылды. Проекттинъ уйгынлавшылары ярыкландырувшыдынъ немереси Марат Джанибеков эм Абдурахман Махмудовтынъ етекшилиги мен «Яркакон» деген фирмасы болады

сетилди.

Шара Растопуловка авылынынъ маданият орталыгында «Дослар тоьгерегинде» деген яслык программасы ман, ногай ашханасынынъ асларын татувы ман, ногай биювлери, йырлары бойынша мастер-класслары ман тамамланды.

Суьвретте: шарадан оьзгерис.

АВЫЛ МЕКТЕБИНДЕ

Окытувшыдынъ исине келеектеги бойсынады

Янъыларда Нариман авыл орта мектебинде «Профстарт» деп аталып, яс окытувшыларынынъ биринши профсоюз форумы оьтти. Мунда конакта РФ илми эм билимлендируьв куллыкшыларынынъ профсоюзынынъ район комитетининъ председатели 3. Аюпова, район Депутатлар Йыйынынынъ председателининъ орынбасары У.Шандавова, Махачкаладан келген РФ илми эм Билимлендируьв профсоюз куллыкшыларынынъ рескомында яс педагоглар советининъ председатели Р.Махмудова эм онынъ орынбасары Г.Магомедов, яс окытувшылар ортакшылык эттилер.

Форумды Ногай РК профсоюзынынъ яс окытувшылар советининъ председатели Насипхан Джумаева юритти. Бас деп соъзди ол Зарета Аюповага берди. Сонъ Нариман авыл мектебининъ етекшиси Д.Эсиргепов конакларды хошлап, окытувшы – дуныяда энъ де маьнели, кызыклы, керекли ислердинъ бириси, неге десе ол окувшыды тербиялайды, эм окытувшыдынъ куллыгына элимиздинъ келеектегиси бойсынатаганын белгиледи. Увылбийке Донбаевна сосындай форумлар келеекте де озгарылса бек пайдалы болаягын эм окытувшыларды кызыксындырган соравларды ол район администрациясына билдиргенин айтты. Солай ок, Руманият Абдулвагабовна Ногай РК профсоюзынынъ яс окытувшылар советининъ ваькиллерининъ ийги исин, талабын белгиледи. Р.Махмудова оларды баска районлардынъ яс окытувшыларына коьрим алмага болган уьлги эсабында айтатаганын анълатты, Гаджи Имангазиев болса, Ногай шоьлде биринши кере келгенин эм ногай халкынынъ конаксуьерлигине, йигерлигине, ислерине яваплык пан каравына бек сукланганын айтты.

Шарадынъ шатлыклы кезегиннен сонъ, окытувшылар эм балалар бавларынынъ тербиялавшылары мастер-класслар уйгынладылар, айтпага: «Йыл тербиялавшысы» конкурсынынъ муниципаллык кезегининъ енъуьвшиси Мадина Юнусова « Мен педагог! Ол меним шакырувым» деген оьз презентация, «Юлдыз» балалар бавынынъ тербиялавшысы Айбике Максутова «Экологиялык ассорти» КВН, «Йыл окытувшысы» конкурсынынъ зональный кезегининъ енъуьвшиси Тамара Адиева «Дерис художестволык шыгарма эсабында» мастер-класс, РФ ортак билимлендируьвининъ ат казанган куллыкшысы Сафият Аджигельдиева «Келеекке меним йигерли абытым» деген тоьгерек стол, «Айсылув» балалар бавынынъ тербиялавшысы Эльвира Манкаева « Оьз оьзи мен келисуьвде» психологиялык тренинг, «ДР энъ де ийги окытувшысы» конкурсынынъ катнасувшысы Залина Аджибаева «Окытувшыдынъ визитная карточкасы» мастеркласс. Сонъ балалар бавларынынъ тербиялавшылары Эльвира Бегалиева, Джамиля Аманбаева («Ногай Эл»), Апипат Рамбердиева («Айсылув»), туьрли амаллар кулланылып, суьврет ясав, кувыршаклар аьзирлев мастер-классларын, «Ногай Эл» балалар бавынынъ тербиялавшылары «Репка» эртегисин коьрсеттилер. Сонъында форум катнасувшылары суьвретке туьстилер эм бай сыпырага шакырылдылар. Яс окытувшыларынынъ биринши профсоюз форумы кызы-

Н. КОЖАЕВА.

Суьвретте: форумнан коьринис.

эстеликли оьзгерислери

стри Т.Гамалей эм сондай баскалар катнастылар.

- ле айынынъ 18-нши куьнинде «Ногайский район» МО аькимбасынынъ исин юритуьвши болып, Мухтарбий Аджеков беркитилди.
- * 2017-нши йылдынъ шилле айынынъ 29-ншы куьнинде ногай шаири, журналист Гульфира Бекмуратова 50 йыллык мерекесин белгиледи.
- * 2017-нши йылдынъ сары тамбыз айында «Машук-2017» яслар форумы Сырт-Кавказ федераллык округында болып озды, сонда бизим районымыздан яс окытувшы Насипхан Джумаева «Этностильде аьлиги замандагы кийимлер шыгарув студиясы» деген проекти мен ортакшылык эткен.
- быз айынынъ 20-ншы куьнинде * 2017-нши йылдынъ шил- Махачкаладынъ Киров районынынъ Сулак авылында 11-нши савлай ногайлар ара эркин куьрес бойынша «Шоьл баьтирлери» турнири
 - *Сары тамбыз айынынъ 18-нши куьнинде «Ногайский район» МО администрациясынынъ аькимбасы болып, Мухтарбий Кошманбетович Аджеков беркитилди.
 - * 2017-нши йылдынъ кырк кийик айынынъ 24-нши куьнинде шаир, журналист Магомет-Али Ханов тувганлы 55 йыл толды.
 - * 2017-нши йылдынъ кырк кийик айынынъ 24-нши куьнинде, согыс Данък орденининъ толы иеси Алимхан Боранбай увылы Асановтынъ эстелигине багыслан-

* 2017-нши йылдынъ сары там- ган волейбол турнири 45-нши кере ЦРБ етекшиси этилинип Фаризат озгарылды.

- * 2017-нши йылдынъ казан айынынъ 3-нши куьнинде Даге- айынынъ 24-нши куьнинде Ногай стан Республикасынынъ Аькимбасынынъ куллыгын юритуьвшиси болып, Владимир Васильев берки-
- * 2017-нши йылдынъ казан айында Ногай район прокуратурасында ДР прокурорынынъ 1-нши орынбасары Заур Тарханов ис аьрекети мен болып, Россия Федерациясынынъ Генераллык Прокурорынынъ буйрыгы ман, Ногай район прокурорынынъ куллыгын юритуьвши Анварбек Сейтиев Ногай район прокуроры этилинип берки-
- * 2017-нши йылдынъ казан айынынъ 20-ншы куьнинде Ногай

Межитова беркитилген.

- * 2017-нши йылдынъ казан районында Дагестан Республикасы ман уйгынланган «Яшавынъ калай, авылдас?» проекти ишинде кызыклы шара озгарылды. Бизим районымызга ДР миллет политика бойынша министри Татьяна Гамалей келди.
- * Казан айынынъ 7-нши куьнинде, дуныя тарихинде уьйкен орынды алган, Уллы Октябрь социалист революциясына 100 йыл толды.
- * 2017-нши йылдынъ казан айынынъ сонъгы куьнлеринде Ногай районынынъ Червленные Буруны авылында янъы ярастырылган маданият уьйи кулланувга берилген. Авыл яшавшыларын

сондай оьзгерис пен кутламага ДР маданият министри З.Бутаева келген эли.

- * 2017-иши йылдынъ караша айынынъ 12-нши куьнинде Ногай район маданият уьйинде язда болган V Савлайроссиялык ногай халкынынъ курултайынынъ сырагыларына багысланган конференция болып озды.
- * 2017-иши йылдынъ караша айында Арслан Бакиевтинъ куыш салувы ман Сраждин Батыровтынъ эстелигине деп салынган «Элгезер» кинофильми коьрсетилди.
- * 2017-иши йылдынъ карагыс айынынъ баслапкы куьнлеринде Орта-Тоьбе авыл яшавшыларынынъ коыплеген йыллар караган мырадлары толды. Авылда коьгилдим оты янды.

ХОШ КЕЛДИНЪ, ЯНЪЫ ЙЫЛ!

🦟 полиция куллыкшысы 🐳

Иси мен баскаларга коърим

Полиция куллыкшылары аьр заманда да бизим тынышлыгымызды саклавда. Солардынъ бириси – полиция подполковниги Арслан Рамазан увылы Эдильбаев.

Коыплеген йыллар ислейди ол ерли полиция боылигинде, оызинины кыйыны ман, токтамастай аьрекети мен полицейский эл арасында, бирге ислейтаган йолдаслары арасында сый-абырай казанган.

Астрахань каласында Россия МВД орта кеспили милиция школасын, Волгоград каласында Россия МВД йогары следствие школасын битирип, Арслан Рамазан увылы участковый инспектор болып ис аьрекетин баслаган. Буьгуьнлерде ол ерли полиция боьлигининъ ямагат баев.

йорыгын саклав бойынша полиция начальнигининъ етекшисининъ орынбасары болып ислейди. Ислеген йылларында полиция куллыкшысы Сый грамоталарга, баргыларга тийисли болган.

Энъ де ийги полиция куллыкшысы деп белгиленген ердесимизди эм онынъ аьелин келеяткан Янъы йыл ман кутлап, аьли де бийикликлер, берк ден савлык эм аьел наьсибин йораймыз.

Г. БЕКМУРАТОВА. Суьвретте: А. Эдиль-

сонда да биз ога янъы енъ-

🦟 МЕДИЦИНА КУЛЛЫКШЫСЫ 🛞

Берген антына алал

Мине 23 йыл бойы Ася Казманбетовна Нарыкова оьзи сайлаган кесписине алал болып келеди. Ася Казманбетовна Ногай районынынъ Червленные Буруны авылында тувып-оьскен. Ерли мектебте билим алып, кыз Москва каласындагы И.М.Сеченов атындагы медициналык академиясынынъ лечебный боьлигин 1994-нши йыл етимисли тамамлаган. Сол йыл ок, ол район орталык больницадынъ балалар тувув боьлигинде неонатолог врачы аьрекетин яваплы, бажарымлы толтырып келеди. Оьзи 23 йыл минсиз аьрекети уьшин ол коьп кере ДР Савлык саклав министерствосынынъ, район орталык больницасынынъ етекшилиги атыннан Сый грамоталары ман, разылык хатлары ман савгаланган. Онынъ суьврети коьп кере район Сый тактасында да орын алган.

Ол Гиппократка берген антына алал куллыкшы болып калмай, наьсипли ана да болады. Айна кызы анасынынъ йолын ызлап, буыгуынлерде Кисловодск каласындагы медколледжининъ 2-нши курсынынъ студенти болады.

Сыйлы кеспидинъ иеси Ася Казманбетовнага келеятырган янъы 2018-нши йылда берк ден савлык, узак оьмир, исинде йогары етимислерди, ойлаган мыратлары толганын сагынамыз.

Г. НУРДИНОВА.

Суьвретте: Ася Нарыкова.

🦟 билимлендируьв куллыкшысы 🌂 Энъ де ийги окытувшы

Оьтип баратаган йылдынъ караша айында рай-

онымыз бойынша «Йыл окытувшысы-2018» шарасы оьтти. Сол шарада мектеблериннен тогыз окытувшы катнасты. Солардынъ ишинде энъ ийги болып, биринши орынга А-Х,Джанибеков мектебтинъ атындагы английс тилиннен окытувшы Изабелла Оразбаева (суьвретте) тийисли болган эди, оннан сонъ ол Дагестан Республикасынынъ сырт зонасында озгарылган «Йыл окытувшысы» шарасында катнасып, уьшинши савгалы орынга тийисли болган.

Алдыда шарадынъ республикалык кезеги,

МАДАНИЯТ КУЛЛЫКШЫСЫ

уьвлерди йораймыз.

2017-нейи
йыл аьдеми

Аьр бир йыл оьз белгиси мен тарихке кирип кете береди. Дурысын айткан-

социаллык куллыкшысы **Ж** Яхшылык аькелер ниети мен

да, йылдынъ озувы, аьдем яшавынынъ да эсап беруьви болады. Аьр бир тар-

макта да ис тамамы келтириледи, ис бойынша алдышы аьдемлер де белгиленедилер.

Бу йылгы тамамларга коьре, социаллык тармагы бойынша Кумлы авыл социаллык куллыкшысы Зумруд Исаева (суьвретте) белгиленген. Ол оьз исин белсен оьзине тапшырылган аьдемлерине яхшылык аькелер ниети мен бардырады.

СПОРТСМЕН

Суьйинишли эм эстеликли 🔆 🔆

Озыпбараяткан 2017-ншийылбойынша халкымыздынъ маданият куллыкшылары арасында «С.Батыров атындагы балалар саният школасы» МКУ ДО директоры, Патшалык ногай халк саз алатлар оркестрининъ дирижеры Анвар Шораевич Аджибаевтинъ аты аталды.

Анвар Аджибаев уьшин озып баратаган 2017-нши йыл бос кепте кетпейди. Ол районнынъ саният школасында ислегенли 20 йыл толды. (Дурысында онынъ ис стажында 25 йыл, неге десе ол Астрахань консерваториясында окыган йылларында

Болса да, онынъ уьшин суьйинишли эм эстеликли йылларынынъ бириси оьтип бараяткан йыл болады, быйыл Анвар Дагестан Республикасынынъ ат казанган маданият куллыкшысы деген сыйлы ат пан савгаланды. Янъыларда, 15-нши декабрьде, Астраханьде болып оьткен Савлайроссиялык домбыра шертуьвшилер конкурсында школадынъ тербияланувшысы Башир Мусаев пен Алибек Эдильбаев 2-нши дережели дипломларын, Кадрия Джумакова конкурста 3-нши дережели лауреат атын казанганлар.

Быйыл саният школасынынъ суьврет

боьлигининъ окувшылары Алия Насырова, София Мусаева, Алия Сулейманова да республикалык «Гамзатовские странички» деп аталган конкурс-выставкасында катнасып, баргылы орынларды алганлар.

Анвар Аджибаевке эм ол етекшилейтаган саният школасынынъ ис коллективине эм яс оьнерлерине Янъы 2018-нши йылда коьтеринъки етимислерди, коьнъилли кайратлыкты йораймыз.

м. юнусов.

Суьвретте: А.Аджибаев.

Исин юреги мен сайлаган

Спорт пан кишкейден бактысын тар байлаган ясларымыздынъ бириси болады Азамат Арсен увылы Кокоев. Азамат Арсен увылы спорттынъ эркин куьрес кеби мен тек оьзи кызыксынып калмай, оьз тербияланувшыларында да спортка суьйимин оьстирип келеди. Буьгуьнлерде етимисли тренерининъ етекшилиги астында 70-ке ювык тербияланувшылары эркин куьрестинъ усталыгына уьйренип келедилер. Азамат Кокоев асылы ман Терекли- Мектеб авылыннан болады. Ол Арсен мен Нафисат Кокоевлердинъ тунгыш аьвлети болады. Орта мектебти тамамлаган сонъ, яс Астрахань каласындагы халклар ара юристлик институтынынъ социал-ыхтыяр канагатлав бойынша боьлигин тамамлап, юристлик аьрекетин

«Азалия» деген супермаркетинде етимисли бардырады. Буыгуынлерде онынъ сылув кызы Сумайа да яс аьелдинъ куьезин арттырып, оьстирип келеди.

Азамат Арсен увылын Янъы 2018-нши йыл ман кутлап, онынъ кеспилик

эм тренерлик аьрекетинде бийик етимислер, енъуьвши тербияланувшыларынынъ саны йылдан-йылга оьсип келгенин йораймыз.

Г. РАМАЗАНОВА. Суьвретте: *Азамат*

Кокоев оьз енъуьвши тербияланувшылары ман.

БАЙРАМ

Кайтип йолыкпага керекпиз?

Ийт – табиатка коьре уьйир болып юретаган айван. Сога коьре келеятырган 2018-нши йылды коып аьдем болып йолыкпага керек. Сол байрамды сиз не шаклы коьп аьдем болып йолыксанъыз, сол шаклы байрам иеси – Сары ийтке ярар-

Эгер сиз Янъы йылды аьелинъиз бен йолыгатаган болсанъыз, байрам фейерверки атылганнан сонъ, баьринъизге де йыйылып, кырга шыкпага керек болады.

Ийт кырда туратаган, орамлар ман кыдыратаган айван болады, сога коьре йылдынъ кырга, ярым саьатке болса да, шыкпага керек. Ийт соны баа-

Ийт уьндемеслерди суьймейди, ол – баьри затты да билмеге суьетаган айван, сога коьре туьрли кызыклы ойынлар да йылды йолыгув байрамына буршав бермес.

2018-нши йылды кайдай кийимде йолыкпага керек?

Келеяткан 2018-нши йылды йолыкпага деп аьзирленсенъиз, саргылт, алтын яде болса, кара туьсли кийим кийинъиз.

Саргылт туьслер йыл иесининъ туьси, алтын туьслер -

басланувы ман аьр бир аьдем аьр байрамнынъ белгиси, кара туьс болса, кайсы заманларга да келисли, модадан бир де таймайды. Сонынъ уьшин кийген кийиминъизге де каранъыз, айлак кара да келиспес, коып алтын туьсли кийим де коьзге туьсер, баьри зат та келисли эм оьлшемли болмага керек.

> Эсинъизде болсын, бу йыл айлак ашык кийимлер келисли тувыл, узын коьйлеклер, белдемелер модада. Оьтип баратаган йыл – кызыл отлы кораз, оны авыстырып, сары ийт келеди. Эгер отлы кораз йылы кызувлы эм кызыклы болган болса, ийт йылы, тынык, бир йол ман бар

мага керек.

Эр кисилердинъ кийимлеринде айырым белгилер йок, оларга йылы свитер кийсе де болар. Эгер эр кисилер куллыгында ис йолдаслары ман йылды йолга салмага кешлик озгаратаган болса, енъил жекет киймеге болады. Ама кийген кийиминъизге уьстепей этип, айырым белгиси болган галстук, кисесиннен ушы шыгып турган бетявлык сизинъ кийиминъизди ярасыклар.

Янъы йыл аьелинъизге хайырлы аягы ман кирсин!

Аьзирлеген

Г. Курганова.

Сыпыра ярасык болсын

Янъы йыллык сыпырады аьзирлев – ол энъ де яваплы, соны ман бирге тыныш болмаган борыш. Уьй бийкеси аьзирлеген зияпетлер тек даьмли тувыл, ярасык та болмага тийислилер. Янъы 2018-нши йыл — Сары ийттинъ йылы. Сога коьре ога ярайтаган азыкларга эс этейик. Бас деп сыпырады ярасыклавдан баслайык. Аьдетинше, баьримиз де байрамларда ярасык савытларды шыгарамыз, сыпырага янъы яюв тоьсеймиз. Бу йыл ак, акшыл, сары туьсли яюв куллансанъыз, ийги. Сыхырлы аьл туьзбеге ярдам этетаган майшыракларды айлак коьп салманъыз, боьтен де ийиси болганларды, ийт отты эм ийисли, солай ок баалы затларды суьймейди. Конакларга кулланмага салынган салфеткалар яювдынъ туьси мен бир болсын, кагыттан этилингенлеринде ийттинъ суьврети болса, тагы да яхшы. Эндиги азык аьзирлевге коьшейик. Ийт болса, ас куьшли суьеди эм оны сайламайды, сога коьре янъы йыллык сыпыранъызда туьрли аслар, боьтен де эттен аьзирленгенлери коьп болсын.

Койдынъ кабыргалары

2 килограмм койдынъ кабыргаларын эки кесекке балта ман шабынъыз, олар айлак узын болмасын, сонъ ювып, курытынъыз. Кабыргаларга туз бан бурыш себип араластырынъыз.

Кыздырылган табага бир аз сары май ман кендирмай күйынъыз эм кабыргаларды салып саргылт болганша кувырынъыз. Кувырылганнан сонъ олардынъ баьрисин де косып табага салынъыз эм, отты аста этип. 150 мл коньяк. 15 тис сарымсак, 150 мл сув косынъыз. Оннан сонъ табадынъ капкашын ябып, 1 саьат

аста оттынъ уьстинде койынъыз, аьр бир 20 такыйка сайын асты булганъыз.

Джиз

Бизге керек азыклар: 1,5 кг койдынъ эти, 1,5 кг картоп, 500 грамм бадыржан, 400 грамм болгарский бурыш, 200-300 грамм куйрык май, куркума, зира, бурыш, туз.

Казанда куйрык майды иритинъиз, куьйип кетпесин деп каранъыз, сонъ кесеклерге боьлинген этти, сонъ картопты, болгарский бурышларды, ызында бадыржанларды салып, саргылт туьсли болганша аьрисин айырып кувырынъыз.

Бадыржанлар кувырылган-

нан сонъ, босатылган казанга кайтадан этти, кувырылган картопты, кувырылган болгарский бурышты, сонъында кувырылган бадыржанды косып, специялар косынъыз. Белгиленген специяларды яратпайтаган болсанъыз аваслыгынъызга коьре авыстырып каранъыз. Сонъ казанга кайнаган исси сувды куйып, капкашын ябып, бир саьат узагына аста оттынъ уьстинде койынъыз.

Аьзир джизди сыпырага салаятып, уьстине укроп яде петрушка ман ярасыкламага боласыз.

«Елкага ойыншыклар»

Бизге керек азыклар: тавыктынъ коькиреги – 300 грамм,

пыслак – 100 грамм, козлар -100 грамм, юмыртка- 2, майонез – 4 уьйкен касык, черри бадыржан – 7-9, маслины 10-12, укроп, ясыл соган, сарымсак – 2 тис.

Кайнатылган тавыктынъ коькирегининъ этин кишкей кесеклерге боьлинъиз, юмырткады, пыслакты теркадынъ кишкей ягыннан шыгарынъыз, укропты кесинъиз, сарымсакты уватынъыз. Баьрисин де терен савытка салынъыз. Эки кесекке боьлинген черри бадыржанларды ортасы этип, терен савытка салынып аьзирленгенлерден кишкей топлар ясанъыз. Блендер кулланылып уватылган козларда топларды авнатынъыз. Маслинады, эки кесекке боьлип, топлардынъ йогарына салынъыз, соьйтип ясыл соганнан аьзирленген ойыншыкларга йип ясанъыз.

«Мандариновый шок» салаты

100 грамм каты пыслакты кишкей доьрткил кесеклерге боьлинъиз, мандаринди тазалап, тилимлерин 2-3 кесекке кесинъиз, 2 тис сарымсакты уватынъыз. Аьзирленген пыслакты, мандаринди, сарымсакты косып булганъыз. Суьйсенъиз, майонез косынъыз.

Биз сизге байрам сыпырасын аьзирлев бойынша оьз маслагатларымызды бердик. Солай ок даьмли аслардан эм сыпырады ярасык кепте безеклендируьвден оьзге коьтерилис коьнъил акында мутпанъыз. Янъы йылда сизге наьсип, онъайлык йораймыз!

Аьзирлеген

Н.Кожаева.

СОЬЗ – ЯЗУВШЫГА

Янъы йыл кешесинде

(хабар)

Янъы йыл да босагадан келмеге бек асыгып туры. Оны баьрисиннен де бек юреги телезип, Эмирбек саклай эди, неге десе атасы ога: «Эгер сен Янъы йылга мага дневнигинъде тек «беслер» аькелсень, мен сага бир савга этермен», – деген эди. Бала да оьзининъ соьзинде болды: окув йылынынъ яртысын ол тек ийги белгилер мен битирди. Школадан Сый грамотасын да алган эди. Соны ман онынъ коьнъили бек шат. Оны айтпага уьйде атасы йок. Ол эртенъги шакта район орталыгына кеткен, аьли де келмеген. Эмирбек болса, коьзлерин район бетиннен келетаган йолдан алмайды

Арасы коьп заман кетпей, машинадынъ сеси шыкты, эм Эмирбек ювырып азбарга шыкты эм атасынынъ коьлигининъ келип токтавын карап турды. Атасынынъ келуьвине уьйде баьри зат та аьзир, сыпыра аьр не туьрли затларга толысып токтаган. Анасы да эм Эмирбектинъ аданаслары да аталарын куьте-

Эндигиси баьриси де эски йылды йолга салмага деп олтырдылар. Олардынъ ортасында бизим кишкей Эмирбек те бар. Ол бир атасына, сонъ анасына эм оннан сонъ аданасларына карап алады. Онынъ юреги телезийди эм атасына окув йылынынъ яртысын тек ийги белгилер мен битиргенин айтып мактанмага суьеди. Оннан бек – атасы айткан соьзин тутып, ога савга берерме экен деп.

Уьйдегилер оьтип бараятырган эски йылда болган, коьрген эм эслеринде калган затлары акында хабарлайдылар. Соьз айтув сонъында бизим кишкей Эмирбекке де етти. Ол соьзин уьйде дерисин аьруьв этетаганы, мектебте дерислерде колын коьтерип, соравларга яваплар бермеге шалысатаганы акында айтты.Эм бирден токтады – атасына карап калды... Атасы да оннан коьзин алмай карайды.

- Мен, атам, сенинъ айткан соьзинъди тутарсынъ деп сенемен, - деди, бираз мактана берип, Эмирбек эм, ювырып барып, дневнигин аькелди эм ондагы болган баьри де беслерин коьрсетип шыкты. Атасы суьйинди эм, дневнигин колларына алып, тешкеруьвли кепте карады. Сонъ баьрисине де карай берип:
- Меним увылым, йигит. Атасына тек «бес» белгилерин аькелген. Соьзин тутты. А мен де оьз ягымнан соьзимди тутканман, – деди.
- Кайда, аьше савганъ? деди тынышсызланып, Эмирбек те.
- Бар, балам, бар, тек Янъы йыл баслансын, мен сени Янъы йыл ман кутларман эм савгады тапшырарман, - деди атасы да.

Заман кетеди. Янъы йыл да келди деп занъ согылады. Уьйдегилер бир-бирисин кутлайдылар, ийгиликлер йорайдылар.

Кутлавлар, йоравлар биткеннен сонъ, Эмирбектинъ атасы кисесиннен бир янъы эм ыспайы болган сотовый телефонын шыгарды эм увылына карай берип:

- Бv сага Янъы йыллык савгам! -

Баьриси де суьйиндилер эм Эмирбектинъ Янъы йыллык савгасын карап

А. КУЛТАЕВ.

💥 Янъы йылда 🎇 💥 таза болсын 🔆 уьмитлер

«ДЭП-29» боьлик етекшиси Солтан Валиевке

Яман йоллар аькеткенде

Сени дайым эсимизге аламыз. Ярты йолда коьлик батып

Куьрсинемиз, уьйкен ойга

Бериледи неше кере

буйрыклар,

Юрер ме экен ийги йол ман уныклар?

Россия МВД Ногай районы бойынша иш ислер боьлигининъ етекшиси Абдурахман Койлубаевке

Янъы йылда таза болсын уьмитлер, Ашылынмай кыянатлык

калмасын. Халкымыздынъ тынышлыгын саклавда

Арымасын йигитлеринъ, талмасын.

«Межрегионгаз» Махачкала ООО Ногай район территориаллык участогынынъ етекшиси Махмуд Караевке

Байрам кеше йылы уьйде олтырып, Янъы йылды хош алмага суьемиз. «Газ болмаяк» деген сувык хабарды

Сени бир де аькелмес деп сенемиз.

Ногай патшалык театрынынъ артисти ногай халкынынъ йыравшысы Узаир Наймановка

Кремль залда Ногайымды данъклаттынъ, Коьнъиллерге коьнъил косып йырынъ ман. «Халк артисти» деген

сыйлы атына Етисерсинъ Янъы йылда сыйынъ ман.

Сени буьгуьн ак юректен

кутлаймыз,

Йылувлыкка эм суьйимге ораймыз.

Ап-ак кысым

Болса болсын сувык, карлы, аязлы, Кыз мезгилге сукланаман, суьемен. Коьнъилимди коьтереди

танъ сазлы,

Бактым мынан байланысын сеземен.

Анам кыста тувганыма суьйинген, Ап-ак койын сайлап берген нашакам. Кенъ шоьллигим ак кийимге кийинген,

байланган. Терезединъ оьрнегине карасам,

Бала шагым коьз алдыма келеди.

Ак карлар ман коьп ойларым

Янъы йылга куршак алган яс атам Кара шаштан карын суьртип куьледи.

Колдан эткен шанам эске туьседи, Орамдагы кардан тувган карт бабай, Шав-шув этип балалар кырда

юреди,

Кешке дейим бузда ойнап, эш тонъмай!

Мине тагы ушадылар ак карлар, Баягыдай коьнъилимди коьтерип! Ап-ак болып тыныш яткан данъыллар

Озып кеткен оьмирлерди эскерип.

Ап-ак кысым, юмаклыгынъ кутылмай, Ак ниетке ювыркандай орашы! Кара ерге сен синъмеге асыкпай, Дерт таркатып таза йырынъ

> толгашы! Салимет МАЙЛЫБАЕВА

Калинин авыл яшавшысы Маутали Байтувович эм Салимет Баетовна Кельдасовларга бирге аьел курып яшаганлы 50 йыл толганы ман Келеекте куынлеринъиз Алдынгыдай бай болсын. Уьйинъизде берекет Мол тоьгилсин, таймасын. Картлык тувыл кув шашлар, Онынъ уьшин кыйналманъыз Узак болсын оьмиринъиз, Йылларынъызды санаманъы

Аьлиги сыйлы мерекенъ Эки кере айлансын. Оза берсин йылларынъ, Ден савлыгынъ саклансын. Кызганмайын мен сага Юректегин айтайым. Узак оьмир, мол наьсип Энъ алды ман йорайым.

Кутлавшы: Л.Уразаева

Меним атым Кызыл боьрк

Кызыл боьрким ярасык, Асыгаман аьеме. Ормандагы боьриден Кыска йол ман кетемен. Дорбамда бар боьреклер, Аьем кайтип суьйинер. Г. БЕКМУРАТОВА

- 1. Эрте де юрер, кеште де юрер, бир абыт ер бара алмас.
- 2. Аяктынъ муьшеси.
- 4. Эр аьдемнинъ аты.
- 7. Ушарымды ел билер, токтарымды тел билер.
- 8. Шоьл деген соьзге синоним

Солдан онъга:

- 2. Кыр айваны.
- 3. Юмырткадан эм пыслактан аьзирленетаган ногай асынынъ аты.
- 5. Бурынгы ногай йырынынъ
- 6. Ана казна, ... ез.
- 8. Юйрик аттынъ туьрлиси.
- 9. Балыктынъ аты.
- 10. Бурынгы ногай ойыны.

токтастырувшы: Дагестан Республикасынынъ Баспа эм информация министерствось

> Бас редактор кожаева э.ю.

Дагестан Республикасы бойынша Байланыс информациялык технологиялар эм коьлем коммуникациялар тармагында тергев салув бойынша Федераллык служба

управлениесинде регистрацияланган. Регистрациялык номери ПИ №ТУ 05-00359 (12 декабрь 2016 й.)

Колязбаларга рецензия берилмейди. Олар кери ызына кайтарылмайдылар. Авторлар ой токтаслары редакциядыкы ман келиспеске боладылар. Авторлар язылмалары уьшин яваплылар. ДР-нынъ Баспа эм коьлемлик коммуникациялар бойынша комитети.

Баспалавга кол басылув заманы – 17 саьатте. Баспалавга кол басылган – 16 саьатте.

Адрес редакции и издателя:

368850, Республика Дагестан, Ногайский район, с. Терекли-Мектеб, ул. К. Маркса, 49 Газета «Голос степи» Электронный адрес: sholtavisi@mail.ru

Официальный сайт газеты (www.golos-stepi.ru)

Телефоны - 21-4-71 Общий отдел

- 51365

Газета выходит 52 раза в году Тираж – 3000 экз. Цена – 5 рублей. по договорным ценам

Газета отпечатана в типографии ГАУ РД «ИД «Дагестан» по адресу: 367018, ДР, г.Махачкала, Проспект Петра I, 61.